

BEGINNERSERVARING MET HET HOUDEN VAN KOUSENBANDSLANGEN

BEGINNERS EXPERIENCE WITH KEEPING GARTERSNAKES

Wouter Nieuwenhuis

Op de Slangendag 2013 liep ik met mijn vrouw even naar de tafel van de ESV om de bundel *Waterslangen* op te halen. Daar raakten we in gesprek met Marcel van der Voort over de hobby en in het bijzonder over het houden van waterslangen. Hij vroeg ons, of we onze ervaringen als beginner met deze soort wilden delen met de lezers van *Litteratura Serpentina*. In dit artikel wil ik daarom wat meer vertellen over mijn eerste ervaringen met het houden van kousenbandslangen.

De keus om kousenbandslangen te gaan houden

Ongeveer twee jaar geleden besloten we om naast de Pythons en Boidae die we op dat moment hadden, onze hobby met een andere soort uit te breiden. Op beurzen waren ons de prachtige kleuren van *Thamnophis* al vaker opgevallen. Na een periode van inlezen en rondkijken op beurzen, besloten we eens te gaan kijken bij een hobbykweker, namelijk Crazyreptiles. Na een gezellige zaterdag waren we eruit: we wilden drie verschillende ondersoorten *Thamnophis sirtalis*, namelijk de *infernalis*, *pickeringii* en *parietalis*, gaan houden. Deze ondersoorten zijn door het geringe verschil in habitat erg goed samen te houden. We hebben daarbij gekozen voor drie vrouwtjes, om zo de kans op ongewenste zwangerschap uit te sluiten.

Vorbereiding

Nadat we de genoemde dieren hadden gereserveerd, was het tijd om te gaan kijken

Wouter Nieuwenhuis

Snakeday 2013 I went to go to the stand of ESV to pick up the anthology *Waterslangen* (English translation is *Gartersnakes*) At the stand I was talking to Marcel van der Voort about the hobby and especially keeping gartersnakes. He asked me if I wanted to share my experiences with this species with the readers of *Litteratura Serpentina*. So here it is written down, my first experience with keeping these animals.

The choice to keep gartersnakes

About two years ago my wife and me decided to expand our hobby, keeping another species besides the Pythons and Boidae we kept at that time. At reptile shows we had already noticed the beautiful colours of *Thamnophis*. After a time of reading and gathering information at shows, we decided to go and see a hobby breeder, Crazyreptiles. After a nice Saturday over there, we decided to get three different subspecies of *Thamnophis sirtalis*; the *Infernalis*, *pickeringii* and *parietalis*. These subspecies are very well kept together, since there is little difference in habitat. We got three females to avoid the risk of unwanted pregnancies in the future.

Preparation

After pre-ordering our animals, it was time to start looking at the housing. We decided to build an enclosure ourselves, hanging on the wall above the dining table, matching

naar de huisvesting. We besloten om zelf een terrarium te bouwen, hangend aan de muur boven de eetkamertafel, passend bij het interieur van onze woonkamer. Het terrarium is 90 x 45 x 45 cm, groot genoeg om de dieren een tijd in te laten opgroeien. We hebben gekozen voor een klapdeksel met daarnaast een uitneembare glazen voorkant. Dit voor meer gemak bij het schoonmaken. Het terrarium is natuurlijk ingericht, met geïntegreerde waterbak en schuilgelegenheden. Voor de verwarming gebruiken we een warmteplaat. Voor de verlichting gebruiken we LED.

the interior of our living room. The enclosure is 35" x 18" x 18", large enough for the three animals to grow up. We have chosen a removable lid on top and removable glass on front to make cleaning easier. The inside is naturally decorated with integrated water bowl and shelters. For heating a heat plate is used and for lighting a LED system.

Experiences

After picking up the three animals at the Snake Day 2012, they were put directly into the new enclosure. We were very excited

Terrarium. Foto/Photo: Wouter Nieuwenhuis.

Ervaringen

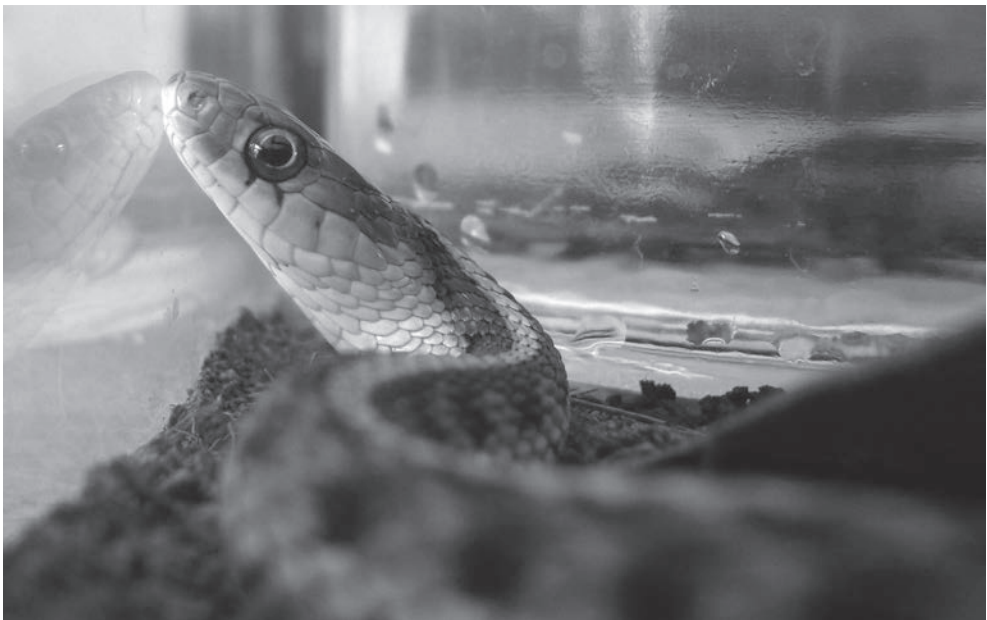
Na de drie dieren op Slangendag 2012 te hebben opgehaald, werden ze direct samen in het terrarium gezet. We waren erg enthousiast over het nieuwsgierige en beweeglijke gedrag van de diertjes. Voor ons was dit een hele verandering, omdat we gewend waren aan de passievere Pythons en Boa's. De dieren maken gebruik van het hele terrarium. Overdag liggen ze veel te 'zonnen' onder de warmteplaat en kruipen ze voortdurend rond. Verder pro-

about the curious and agile behavior of the little ones. For us this was a big change, because till then we were used to the more passive Pythons and Boas. The animals use the whole enclosure. During the day they are 'sunbathing' under the heat plate, occasionally crawling around, trying to dig and climbing in the plants. At night they are often hidden behind the rocks.

The water bowl is barely being used. Feeding this species was new to us, fish instead

Thamnophis sirtalis infernalis en *Thamnophis sirtalis pickeringii*. Foto/Photo: Wouter Nieuwenhuis.

Thamnophis sirtalis parietalis, close up. Foto/Photo: Wouter Nieuwenhuis.

beren ze wat te graven en klimmen ze ook in de planten. 's Nachts liggen ze veelal verscholen. Van de grote waterbak maken ze nauwelijks gebruik. Ook het voeren van kousenbandslangen was nieuw voor ons: vis in plaats van knaagdieren. De dieren krijgen diepvriesspiering, aan het begin nog in kleine stukjes geknipt. Inmiddels eten ze hele visjes. We voegen om de voederbeurt vitamine B toe aan de spiering.

Het eten ging in het begin niet helemaal goed. De *infernalis* at prima, maar de andere twee soorten aanzienlijk minder. Na overleg met de kweker, lastten we een winterrust in. Gedurende zes weken zetten we de verwarming in het terrarium uit en voerden we de dieren niet. Deze rustperiode heeft geholpen. Toen de verwarming weer aan ging, aten alle dieren prima. We merkten echter wel dat de kleinste van de drie, de *parietalis*, de twee grotere dieren uit de weg ging en ook met minder voer genoegen nam. Daarom besloten we haar apart te zetten in een terrarium van 30 x 30 x 30 cm. Vanaf dat moment at ook zij prima.

In het voorjaar werden de *infernalis* en *pickeringii* steeds feller op eten en beten elkaar regelmatig tijdens het eten. Ondanks dat dit geen schade opleverde, zijn we ook deze twee gescheiden gaan voeren. De *infernalis* eet tegenwoordig in een aparte bak en dat gaat prima. Na het eerste jaar zijn alle drie dieren flink gegroeid.

Heden

Op het moment van schrijven van dit artikel liggen de dieren in winterrust. Ze hebben vijf weken geleden voor het laatst gegeten. Twee weken daarna is de verwarming uitgezet en werden ze op kamertemperatuur gehouden. Inmiddels zitten ze een week in een curverbak, gevuld met houtvezel en vochtige bladeren. Deze staat in de kelder bij een temperatuur van ongeveer tien graden. Gedurende de winter zal de temperatuur daar nog wel wat verder dalen.

of rodents. We feed them frozen smelt, cut into small pieces at the beginning. Meanwhile, the animals eat whole fish. We add vitamin B to the fish once every two times.

At the beginning feeding did not go very well. The *infernalis* ate well, but the other two species ate significantly less. After consultation with the breeder we put them in a light hibernation. For six weeks we stopped heating the enclosure and we stopped feeding the animals. The hibernation helped. When the heating went back on, the animals ate just fine.

Nevertheless, we noticed that the smallest of the three, the *parietalis*, was a little scared of the other two larger animal, and so settled for less feed. Therefore, we decided to put her in a separate enclosure of 12" x 12" x 12". From that moment on she ate very well. In spring the *infernalis* and *pickeringii* became more aggressive feeders, regularly biting each other while eating. Although this did not result in any damage, we decided it was better to separate them during feeding. Nowadays the *infernalis* feeds in a separate enclosure and that she is doing very well. After this first year, all three animals have grown nicely.

Today

At the time of writing, the animals are in hibernation. Five weeks ago they were fed for last time, two weeks after that the heat was turned off and they stayed at room temperature for two weeks. They stay in a container filled with woodfiber and damp leaves, put in the basement at a temperature of 10 degrees Celsius. During the winter, the temperature will get a little lower.

Future

After the hibernation period the *pickeringii* and *parietalis* and will return in the living room enclosure together.

Thamnophis sirtalis parietalis. Foto/Photo: Wouter Nieuwenhuis.

Thamnophis sirtalis infernalis en *Thamnophis sirtalis pickeringii* op verkenning/inspecting their vivarium.
Foto/Photo: Wouter Nieuwenhuis.

Toekomst

Na de winterrust zullen de *pickeringii* en *parietalis* samen teruggaan in het terrarium. De wat grotere *infernalis* zal dan apart worden gehuisvest. Waarschijnlijk gaan we dit jaar ook op zoek naar een mannetje van één van de soorten, om zo mettertijd eens een kweekpoging te wagen.

We zijn momenteel nog erg enthousiast over alle drie soorten. Kousenbandslangen zijn niet moeilijk om te verzorgen en erg leuk om naar te kijken.

The larger *infernalis* female will then be kept separately. Probably this year we'll look for a male of one of the species, so we might also experience breeding this species in the future.

We are still very excited about all three animals. Gartersnakes are not difficult to care for and fun to watch.

Translated into English by the author.

Winterrust setup/Hibernation setup. Foto/Photo: Wouter Nieuwenhuis.